

haanden vilde unddrage al Bøndesord fra at være underkastet Bestemmelserne i Forordningen af 19de Marts 1790. Dette Resultat have maaskee ikke Alle tænkt sig, og det tilfløres noget ved denne Tilføjning til Hovedbestemmelsen i § 4, der er gjort i Slutningen af Paragraphens første Affnit, og som her er foreslaaet at udgaae. Men der kommer da og kun den Urimelighed mere ud af Loven, at en Fæster først kan tvinge Godsseieren ud af Eiendomsretten til Fæstegaarden, og naar han har gjort det, saa kan han Dagen efter selv fæste den bort, og saa kan der Ingen tvinge ham ud af sin Ret igjen; han har altsaa en langt stærkere Ret end Godsseieren; en saadan Bestemmelse vil aldrig kunne gaae igjennem, man skulde troe den umulig, men efter Lovforslaget, som det er, saaer Bonden virkelig en saadan Ret, at naar han har faaet Godsseieren tvungen ud af denne Eiendomsret til Gaarden, og han, Bonden, har faaet Skjøde paa den, saa kan han selv fæste den bort, og ingen Fæster, som han sætter ind, kan igjen tvinge ham ud af den Ret, han saaledes har tiltvunget sig.

Jeg skal nu gaae over til at omtale det Ændringsforslag, jeg har stillet til § 9. Deri har jeg foreslaaet, at i andet Affnit af Paragraphen udgaae Ordene: „saa og Enhver, til hvem de retsgyldigen have overdraget deres Adkomst, enten i levende Live eller ved testamentarisk Disposition — i sidstnævnte Tilfælde dog kun paa Betingelse, at han erklærer sig inden 6 Maaneder efter indtraadt Fæsteledighed“. Grunden, hvorfor jeg har foreslaaet, at disse Ord skulde udgaae, er den, at de aldeles ingen Betydning have, som jeg strax skal tilslade mig at estervise. Jeg maa i den Anledning først omtale en Bestemmelse, der er gjort i § 7. I denne Paragraph er det tilladt Besidderen af Fæstegods, som ønsker at erholde Udsættelse med Anvendelsen af den i § 4 hjemlede Afsløsningsret, at opgive hvad Værdi han sætter paa samtlige de Eiendomme, som han eier med Fæsteforpligtelse. Naar en saadan Forsøgelse indgives til Amtmanden med 2de Gjensparter, kunne de i 10 Aar være fritagne for, at Loven kommer til Anvendelse paa dem. Det Tilbud, som det kaldes, siges der i § 9,

der paa fornævnte Maade bliver læst til Thinge, er bindende saavel for den daværende, som for den efterfølgende Eier af et saadant Gods, og det har den Virkning, at Brugerne af de Gaarde, for hvilke Sagen saaledes er afgjort, ikke kunne fordrø sig disse overdragne til Selveiendom efter Taxation førend Begyndelsen af 1868. Nu søies dertil, at det skal være enhver oprindelig eller senere indtraadt Fæster eller Fæsters Enke, saa og Enhver, de retsgyldigen have overdraget deres Adkomst, tilladt at disponere over dette Tilbud ved Testament, men det vil aldrig nogen Domsstol, der siden kommer til at anvende Loven, kunne forstaae, thi der er ingen Adkomst tilstede, den vilde først komme tilstede, naar Tilbudet var modtaget. Her er kun et Tilbud, som rigtig nok efter Lovens Bestemmelse skal staae ved Magt for lang Tid, men saalænge det kun er et Tilbud, saa er der ingen Contract, og det er kun den Rettighed, jeg virkelig har erhvervet ved Contract, hvorover jeg kan disponere ved Testament. Siger man nu, at det kun skal gjælde for det Tilfælde, at der er etableret en Adkomst, saa er det en anden Sag, en saadan Adkomst kan jo virkelig etableres, nemlig i det Tilfælde, at Fæsteren strax modtog et saadant Tilbud, og sagde: jeg vil kjøbe paa de opgivne Betingelser, i saa Fald havde han ved Contract erhvervet sig Ret til Skjøde, og kunde førend dets Udstedelse disponere over sin Ret paa samme Maade, som enhver anden Selveier ifølge Frd. af 13de Mai 1769 kan gjøre det, men man kan ikke forstaae Udtrykket Adkomst paa anden Maade, end at det betyder en virkelig Contract, en juridisk Adkomst, man vil ikke juridisk kunne forstaae det saaledes, at det skulde betegne et blot Tilbud. Denne Bestemmelse vil saaledes, dersom jeg ikke aldeles har misforstaaet den, eller lagt en anden Betydning ind deri end den, der efter Forslagsstillerens Hensigt skal lægges deri, aldeles ingen Betydning faae, men maaskee har jeg reent misforstaaet Bestemmelsen. Det følger af sig selv, at naar en Mand ved en gyldig thinglæst Contract har erhvervet Eiendomsret over en Eiendom, saa har han, om han end ikke endnu har faaet Skjøde derpaa, naturligviis Ret til at overdrage Eiendommen